

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 12—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljova ulica: št. 5 telefon št. 83

Konec?

Dunaj, 14. januarja.

Reuterjevo poročilo, da so balkanski delegati danes dopoldne sklenili, sporočiti visoki porti v trenutku, ko predajo veleposlaniki svarilno pismo Evrope v posebni noti, da preuči pogajanja ter da odpošljejo poveljnikom zaveznih armad instrukcijo, da naj napravijo konec premirju, je vzbudilo na Dunaju veliko senzacijo. Navzlic temu, da so se že dopoldanske londonske vesti glasile jako pesimistično, in poudarjale intrinsigenco visoke porte, kjer trepete Kiamil paša pred šovinistično revolucijo Mladoturkov in oficirjev, je dunajska politična javnost sprejela londonsko vest s silnim presenečenjem ter jo v prvem trenutku smatrala za neposredno napoved obnove vojne.

Obrnil sem se na jugoslovanskega diplomata, ki je o poteku zadeve natančno poučen ter podajem v naslednjem njegovem kratko, toda važno informacijo.

Reuterjeva brzojavka se mi ne zdi točna. Niti z ozirom na noto, katero hočejo londonski delegati izročiti Turčiji, niti z ozirom na instrukcije, katere hočejo haje poslati poveljnikom zvezanih armad. Londonski delegati so avtorizirani za mirovna pogajanja, so pooblaščenji ta mirovna pogajanja prekiniti — vse ostale konsekvence te eventualitete pa presegajo njihov delokrog. Nemogoče je, da bi balkanski delegati odposlali carigradski vladi noto, ker so le upravičeni, občeati z londonskimi pooblaščenji visoke porte. Še manj morejo londonski mirovni delegati seveda odposlati vojnim poveljnikom kake instrukcije, ker njihova kompetenca seveda ne more biti tudi vojaška.

Formalno pravilno postopanje v slučaju definitivnega prerusenja pogajanj in obnove vojne more biti le dvoje: ali izjavijo balkanski delegati napram turškim pooblaščenjem, kar tvori po Reuterjevem poročilu vsebino note in odpošljejo istočasno premirje, ali pa prepuste, če gre res za noto, ki bi naj bila izročena visoki porti, vse nadaljne korake svojim vladam.

Če je Reuterjevo poročilo vsaj glede vsebine točno, se da sklepati,

da so se delegati res odločili za to drugo pot. To bi pomenjalo predvsem dejansko prerusenje londonskih pogajanj, oziroma bilo dokaz, da so se delegati odločili, položiti svojo akcijo zopet v roke svojih kabinetov.

Vlade Balkanske zveze bodo torej podale v Carigradu istočasno z vesilami še nekaj poslednji ultimatum. Ne gre namreč za to, da porti z balkansko noto naznani neposredno prerusenje pogajanj, temveč gre po mojem mnenju le za sredstvo, ki naj Turčiji ob dvanajsti uri pové, da ji preostaja le še eden izhod: ubogati, kar nasvetujejo evropske velesile, ki gotovo niso sovražnice visoke porte. In te velesile pravijo: predaj Odrin, prepusti egejsko vprašanje nam, ako se hočeš rešiti. In nota balkanskih držav bo temu svarilu pridodala posebni poudarek: ubogaj, sicer zagrmé naši topovi svojo strahovito pesem pred samimi vrati Carigrada. Nota, ki jo hočejo izročiti balkanske države visoki porti ne tendira torej, kakor bi se po Reuterjevem poročilu zdela, da hoče Balkanska zveza istočasno z demaršom velesil prerusiti pogajanja in obnoviti vojno. To bi bilo protislovje.

Je upati, da se Turčija nasvetu velesil uda?

»Upajmo; akeravno se množe glasovi, ki pravijo, da vztraja visoka porta pri svoji trdnovitosti.«

»Torej vojska.«

»Pripravljeni smo, naše armade so sveže in bojaželjne, kakor na začetku. Odeli smo se v togo, kar hoče, to bo Turčija, Evropa imela.«

»Evropa?«

»Da. Obnoveitev vojske bi pomenjala vsekakor začetek nove velikokritične situacije. Vsa že na pol rešena vprašanja se vrnejo v prvotno svojo obliko in nova se jim pridružijo. Carigrad, Dardanele — vse to zopet oživi. Nota Balkanske zveze — poudarjam da govorim o stvari le v kolikor se je zanesti na Reuterjevo poročilo, ker do ure še nimam direktnih informacij — je zaenota evropskim kabinetom. Ako hočejo ohraniti velesile Evrope mir, tedaj bodo vedele, da je bila dvanajsta ura. V njih največjem interesu je prisiliti Turčijo, da izgovori besedo, katere bo za naše armade znamenje, da se morejo povrniti nazaj k vsakdarnostim mirovnega časa...«

Priprave za državni zbor.

Predsedstvo poslanske zbornice razglasa, da bo posvetovanje seniorjev dne 23. januarja. Namen posvetovanja je, določiti dnevni red za sejo dne 27. januarja, kateri dan se zopet sestane parlament. Pripravljenega je mnogo gradiva. V odsekih so že rešeni in pridejo na drugo branje v zbornico sledeči načrti: zakon o postavljanju pod skrbstvo, o zavarovalnih pogodbah, o premembi rudniškega zakona, o davku na avtomobile in o epidemijah. Dalje prideta na razpravo prememba državnozbornskega poslovnika in predlog o premembi § 55. ljudskošolskega zakona. Za vlado je seveda najvažnejše vprašanje o finančni reformi; ta naj pride na vsak način pod streho. V ta namen bo sklicana potrebna konferenca, zlasti ker obstoje med vlado in med strankami še velika nasprotja. Pri zvišanju osebne dohodnine, ki znaša zdaj 93 milijonov kron, računa vlada, da bo nesel povisek 25 do 30 milijonov kron. Vlada zahteva zase 15 milijonov kron za pokritje stroškov za službeno pragmatiko in še en procent več, ostanek pa naj se razdeli med državo in med dežele v razmerju 2 : 1. Od davka na žganje pričakuje vlada, da bo po zvišanju vrgel na leto 132.300.000 K. Vlada zahteva zase 68 milijonov kron, drugo pa naj se razdeli med državo in deželo. Ključ za razdelitev še ni določen, vendar se sredi, da bodo dobivale dežele vsaj to, kar so doslej dobivale, s čimur pa na pr. Kranjska ni zadovoljna, že ker je dežela upala, da bo z večjimi dohodki iz žganja plačala grehe klerikalne deželne uprave.

Med vojno in mirom.

Prekinjena mirovna pogajanja.

Kakor smo že snoči poročali, nameravajo odposlanci balkanskih držav predložiti obenem z veleposlaniki porti noto, v kateri ji naznanjajo, da so mirovna pogajanja prekinjena. »Wiener allgemeine Zeitung« poroča k temu sklepu balkanskih delegatov, da hočejo s tem korakom podčrtati zahtevo velesil, da se ohrani mir ter z grožnjo, da se vojne operacije zopet prično, prisiliti Turčijo,

da odneha. Govori se pa tudi, da je veliki ministrski svet v Carigradu odklonil zahtevo po predaji Odrina. Iz Londona poročajo, da bo turški ministrski svet danes razglasil rezultat svojih posvetovanj in da bodo potem turški delegati takoj zapustili London.

Vse vesti iz Carigrada kažejo, da bo turška vlada pod pritiskom javnega mnenja resignirala. Kiamil paša je proti vojni, vojna stranka pa mu je zrasla čez glavo.

Mnogo krivo, da so se mirovna pogajanja prekinila, je tudi dejstvo, da poslanski velesil na konferenci veleposlanikov niso edini in da so zopet, kakor je bilo pričakovati, zamudili pravi trenutek za intervencijo. Govori se, da je ena izmed držav tripelentente predlagala, da naj se tako dolgo ne razpravlja o določitvi mej Albanije, dokler nista Avstro-Ogrska in Rusija preklicali svojih vojaških priprav.

Reuterjev biro pa izve, da je nota Balkanske zveze taka, da stopi v veljavo šele, če se porta brani, ugoditi zahtevam velesil. V tem slučaju bi se moralo glasiti besedilo pogojno, kar pa ne bi bilo ravno v interesu hitre rešitve vprašanja.

Gotovo je samo to, da nota Balkanske zveze do sedaj porti še ni bila izročena. Baje se ho to zgodilo obenem, ko bodo veleposlaniki storili skupni korak pri porti, kar bi posredovanje velesil izdatno podprlo. Na Dunaju nad tem sklepom Balkanske zveze niso nič kaj veseli ter se naglašajo, da ta korak Balkanske zveze ne odgovarja intencijam velesil. Nota balkanskih držav je samo korak Balkanske zveze same ter nimajo velesile s tem načrtom ničesar opraviti. Tudi so na Dunaju mnenja, da ima ves nastop turških in balkanskih delegatov samo namen, da prevale drug na drugega odgovornost za ofenzivo. Turčija se čuti v svoji defenzivi zelo močno in ni dvoma, da bi stalo Balkansko zvezo mnogo truda, če bi hotela vreči turško vojsko iz njenih dobrih pozicij pri Čataldži. Drugo vprašanje pa je, če bo hotela Turčija začeti z ofenzivo. Na drugi strani pa tudi balkanske države nočejo pričeti z ofenzivo, ker vedo, koliko žrtve bi to stalo, predno bi mogli poraziti Turčijo tako, da se brezpogojno vda njihovim zahtevam.

Konferenca veleposlanikov.

Kakor se govori v podučenihih krogih na Dunaju, se je konferenca veleposlanikov v zadnjih dneh bavi la bolj z vprašanjem mira, kakor s svojo pravo nalogo, zlasti z vprašanjem mej Albanije. Vse druge kombinacije, ki se tičejo tega dejstva, pa so brez podlage, tako tudi poročilo, da je konferenca veleposlanikov sklenila, odstaviti vprašanje alban-skijh mej za tako dolgo z dnevnega reda, da se poravnajo difference med Avstro-Ogrsko in Rusijo glede tega vprašanja. V tem poročilu je namreč videti le odmev svoječasne poročila o razoroženju, o katerem so se vršila pogajanja med kabinetoma na Dunaju in v Petrogradu. Ta pogajanja pa niso imela uspeha, ker se branila obe državi, oslabiti svoje pozicije ob meji, predno ni mednarodna situacija taka, da močnejšega varstva mej ni treba.

Kar se tiče bolgarsko-romunskih pogajanj, se naglašajo na merodajnih mestih, da ni vzroka za pesimistično presojanje položaja, ker sta se obe državi v zadnjem času približali druga drugi in je upati, da bodo imela pogajanja zadovoljiv uspeh.

Med ranjenimi srbskimi brati.

Slike in črtice.

Pripoveduje dr. Ivan Oražen.

(Konec.)

XXVII.

Slovo od ranjencev.

Bilo je težko to slovo, ker je vladalo med nami popolno zaupanje in bratska ljubezen. Vedeli smo, da smo vršili le svojo bratsko dolžnost, ki je nam velevala, da hitimo bratu v nesreči na pomoč. Ali izvršili smo svoj žalostni posel z ljubeznijo in s srcem ter videli zato v ranjencu nesrečnega brata, kateremu smo dolžni z dejanjem in iskreno besedo lajšati njegove bolečine. In ranjenci, so zato smatrali, nas za svoje dobrotnike, za svoje ljubeče brate.

Vladalo je med nami in ranjenci ono prirčno razmerje, ki ti vse zaupa, potoži in veruje. Vera in ljubezen ste nas družili. Verovali so v našo pomoč in nam zato absolutno za-

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman;

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

IX.

Dr. Harbottle Smith, docent za tirsščino na vseučilišču v Oxfordu in imetelj vseučiliške ustanove se je mudil v Kensingtonu, v hotelu Ruckford. Nameraval se je še tisti večer od Charing Crossa z brzovlakom odpeljati in si je preganjal čas s tem, da je v hotelski čitalnici pregledoval ilustrirane liste. V primeri z asirščino, ki je bila njegova navadna duševna hrana, pa mu je to dajalo tako malo razvedrila, da se je že začel dolgočasiti. Prav tedaj je na novo došel gospod odprl vrata in iskajoče pogledal po dvorani. Dr. Harbottle Smith je skočil s svojega sedeža.

»Molyneux,« je zaklical.

Tujec se je prestrašil in je v naslednjem trenutku izginil.

»Kaj sem se mar zmotil?« se je vprašal docent. »A če to že on ni... Kako, da se je mož tako prestrašil, samo ker sem ga za nekoga drugega smatral? Meni se je šele zadnjič primerilo, da me je nekdo imenoval »doktor Harbottle Brown« pa me ni

to prav nič vznemirilo. To je pa res čudno!«

Ali se je pa tudi res zmotil? Poznal je Irvina Molyneuxa natančno. Nekaj let se sicer nista videla, a če je to pač opravičevalo, da se je Irvina nova zunanost nekoliko spremenila, vendar zaradi tega še ne more kdo drugi tako izgledati, kakor Irvin Molyneux. Končno se je dr. Harbottle Smithu vendar zasvetilo, kar ga je prav tako začudilo, kakor »azveselilo; hotel je v hotelski pisarni vprašati, kdo da je tuj gospod.

»Ali mi morete morda povedati, kako se imenuje oni gospod, ki je menda pravkar prišel sem in je za trenutek pogledal v čitalnico. Naočnike ima in mehak klobuk...«

Mlada dama ga je naglo pa vendar prijazno prekinila.

»Da, gospod,« je rekla, »ta tujec je gospod John White.«

»Gospod John White?« je ponavljal dr. Harbottle Smith. »Potem to ne pač ne more biti...«

Zamišljeno je zmajeval z glavo in se vrnil v čitalnico.

Bilo je nekako dve uri pozneje. Dr. Harbottle Smith sicer ni bil Molyneuxa nič več videl, pač pa je tedaj zaslišal glas, ki je bil glasu njegovega prijatelja Molyneuxa tako podoben, da ni mogel premagati izkušnjave in je pohitel na stopnišče. Ravno sta bila prišla dva nova gosta: jako čedna fina dama, ki jo je spremljala izredno lena služkinja ali

kar je bila. Gospod John White je došlo damo pozdravil in razburljivi način, na kateri sta tiho govorila, je dovoljeval sklen, da si pripovedujeta neprijetne stvari. Najprej je dama povedala gospodu Whiteju nekaj takega, kar ga je silno prestrašilo, potem je pa on njej nekaj povedal, kar je provzročilo, da je začela nezaprane pogledke obračati na vrata čitalnične sobe. Ko je gospod John White pri ti priliki zapazil asirskega učenjaka, ki je z uprav kaldejskim začudenjem vanj strmél, se je gospod White tako prestrašil, da je svoji dami nekaj zašepetal; ta je hitro potegnila pajčolan čez obraz in v istem trenutku so se že vsi trije stisnili v lift.

»Oče nebeški,« si je mislil dr. Harbottle Smith, »ta dama je gospe Molyneux tako podobna, kakor jajce jajcu... kako čudno.«

Šel je še enkrat v hotelsko pisarno in je tamkaj izvedel, da je gospa White ravnokar dospela.

»Nekaj se godi,« si je rekel asirski učenjak. »Že to je čudno in izredno, da sta si Molyneux in White tako podobna; da bi si pa bili tudi nju ženi tako podobni, temu se moja zdrava človeška pamet odločno upira.«

Gospod in gospa White sta bila med tem prišla v svojo sobo in pomalo se je jasno, da gospa ni bila zadovoljna s svojim možem.

»Kaj ti je pa prišlo na misel, da

si se z napačnim imenom zgledil?« ga je vprašala.

»Verjemi, draga,« jo je zagotavljal, »jaz sem vse dobro premislil, predno sem storil ta korak, ki je sicer zopern moji naturi. Ali jaz sem se bal, da bo ta grdi, ta satanski škof...«

»Ljubi Irvin,« ga je opomnila dama, »nikar ne pozabi, da je pri vseh svojih napakah vendar maziljenec Gospoda...«

»To še povečuje njegovo grdobijo,« je zaklical soprog. »A kaj sem že hotel reči? Ah, da! Če bi izvedel, da se nisem peljal v inozemstvo, kakor sem mu pisal, bi postal še bolj neprijeten.«

»Čemu si mu pa pisal, da potuješ v inozemstvo? S tem si ti sam provzročil vso zmešnjavo. V prvi vrsti je zdaj tu ta dr. Harbottle Smith, ki seveda nekaj sumi... zdaj niti svoje sobe ne moreva zapustiti.«

Molyneux je zavzdihnil.

»Ah, da, to je prokletje zlobnega dejanja, da rodi vedno novo zlobo,« je dejal s tragičnim poudarkom.

Resnico teh besed je šele pozneje spoznal v polnem obsegu. Ker nista slutila, da se je bil dr. Harbottle Smith že odpeljal v Charing Cross, da bi jo potem odkuril v Mezopotamijo, je zakonska dvojica prebila nekaj jako neprijetnih ur v mračni hotelski sobi.

Po dogodkih tega dneva že tako

nekoliko nervozna gospa Molyneux je naenkrat vzkliknila.

»Ali pa veš, Irvin, da je ta hotel jako drag?«

Poskusil je njene misli odvrniti od te zadeve in je odgovoril:

»Zato je pa jako miren in...«

»A midva ne zmagava stroškov za hotel, kakor ne stroškov za šampanjec za škofa,« je nadaljevala gospa Molyneux; »meni se zdi, da za naju beseda bankrot kmalu ne bo več prazen pojem. Poravnati imava še celo vrsto računov, zdaj pa še stroški za ta hotel...«

»Ti si preveč črnogleda, ljuba Harriet, le meni verjemi...« jo je prijazno poskusil pomiriti.

»Sam bog vedi, kaj naju še čaka?« je rekla gospa.

Molyneux je zavzdihnil; na to vprašanje, kakor na različne druge njene opombe istega smisla, sploh ni vedel odgovora. Ko sta se končno odločila, da v spanju pozabita svoje težave, je nekdo na vrata potrkal. Trkanje je bilo tako, da sta se prestrašena spogledala.

»Kdo more to biti?« je šušljaj on.

»Pojdi in poglej,« je rekla ona. Molyneux se je splazil na prstih — vsekako čudna hoja za moža, ki se čuti nedolžnega — k vratom in je počasi odprl.

»Kdo je?« je vprašal in glas njegov se je tresel.

(Dalje prihodnjik.)

upali, verovali v našo ljubezen in nam zato vse potožili in vračali iskrenost.

In kako jih ne bi ljubili, teh nesrečnikov? Z ljubeznijo do svojega roda so šli v krvavi boj in zadobili strašne rane. Ali oni niso tožili radi svojih ran, ker njih ljubezen je bila tako jaka, tako velika, da so prenašali mirno in vdano vse bolečine in se le veselili, da so rešili svoje brate, svoje sestre.

In v resnici, naša ljubezen do njih je bila iskrena. A treba se je bilo ločiti. Vstopili smo v sobo.

— »Junaki, z bogom!« —
— »Bratje, ali nas res zapustite? Hvala, srčna hvala vam! Z bogom bratje, ne pozabite nas!«

In vsak, ki je mogel vstati, se je vzdignil iz postelje in hitel k nam, da nam poda v slovo roko. Kateri se pa niso mogli ganiti, mahali so z rokami v slovo. Marsikatera solza ljubezni in hvaležnosti se je zasvetila tedaj v očeh teh junakov.

Hvala vam bratje za te solze! Z njimi ste nam poplačali stotero vse naše delo!

Pa smo hiteli od sobe do sobe, iz nadstropja v nadstropje, da jih vidimo še enkrat in najbrže zadnjikrat.

Vsem je nam bilo težko. Junaki, z bogom in bodi vam jasna bodočnost!

XXVIII.

Pot domov.

Drugi dan smo se peljali na vse zgodaj na kolodvor, kjer so se sestali tudi nekateri naši znanci in prijatelji, da se še poslova od nas.

Na peronu je bilo velikansko vojakov; večina njih so bili ranjenci, ki so pa že toliko ozdraveli, da so šli lahko domov na nadaljnje zdravljenje, ali pa kot popolnoma zdravi k svojim polkom. Bila je vesela družba, ki se je kaj živahno razgovarjala.

Na odhod v novo osvojene dežele je čakalo tudi kakih 60 čvrstih in inteligentnih mož, ki so imeli nam opravljati težavno službo žandarmerije.

Pa je prišel čas odhoda našega vlaka: še enkrat smo si segli z znanci in prijatelji v roke, vstopili v voz in vlak se je začel premikati. Težko smo se ločili in še dolgo smo stali pri oknih, gledali za ostalimi in na Niš. Privadili smo se mesta, njegovim razmeram in tihim ter ljubeznivim prebivalcem. Znanja in vezi, katere smo sklenili v tem času, ostale bodo gotovo trajne, in še pozno se bode gotovo vsakdo med nami rad in vselega srca spominjal tednov, ki jih je preživel v prijaznem Nišu.

Razun nas je bil v vozu še neki vojaški zdravnik s svojim strelcem, ki sta se vračala od Odrina v Belgrad in trgovca, ki je prihajal iz Makedonije.

Zdravnik, ki je bil sam jako bolehen, je tožil, da trpi vojaštvo pred Odrinom jako mnogo radi vremenskih nepravil, da prezebuje in boleha na disenteriji.

Zdravnikov strežaj je bil zdrav in črven deček, ki si je le želel, da bi se mogel enkrat dobro naspiti. Od njega smo tudi zvedeli, da se nahaja starosta srbske sokolske zveze zdrav pred Odrinom. Še par dni pred svojim odhodom ga je videl, kako je jezdit na rjavcu po odrinskem nolu. Razveselili smo se te novice tem bolj, ker smo njegovi dobri prijatelji.

Trgovca nam je pa pripovedoval, da je v Makedoniji grozdje dobro obrodilo in da ima visoko ceno. Razjasnjeval je nam tudi tamošnje gospodarske in socialne razmere, o katerih je bil prepričan, da se kmalo izboljšajo pod srbsko upravo. Mimogrede je nam tudi omenil, da ima sina v vojni. Po bitki pri Kumanovem je še dobil od njega pismo, potem pa nobenega obvestila več. Bog zna, ali še živi. Pa tolažil se je, da se tudi drugim rodbinam tako godi in da nihče ne ve za svojega. Vojna je in zato je glavno, da je zmagovalo srbsko orožje.

Vozili smo se počasi in imeli dovolj prilike opazovati zemljo. Njive in travniki so rodovitni, ali sedaj so bili vsled silnega deževja precej močvirni. Na njivah je bilo še polno pridelkov, ki so gnili; nihče jih ni mogel spraviti domov, ker vse je imelo posla z vojno. Polje je bilo vse neobdelano, ker ni bilo ne ljudi, ne potrebnih živine.

Oko 11. ponoči smo prišli v Belgrad. Vozili smo se 18 ur.

Drugi dan smo se poslovili v vojnem ministertvu pri šefu sanitete, ki se je nam srčno zahvalil za našo pomoč. Ogledali smo si v veliki vojaški bolnišnici še ranjence in se potem napotili na kolodvor, da se prepeljemo čez Savo in potem dalje domov. Zeleč srbskemu narodu, da mu obrode žrtve strašne vojne stoteren sad in lepšo ter boljše bodočnost, sedli smo v voz.

Ko smo se pripeljali na naša tla, je začelo deževati in goste ter temne megle so se vlačile po zemlji. Zrak je bil gost in nekako tiščalo je nas v prsih.

Štajersko.

Iz Hrastnika. Že parkrat je bil v listih poziv na zalagatelje gramofonskih plošč, da bi kateri izmed njih izdal plošče za letošnje ljubljanske proste vaje. Ne vem, se li ti zalagatelj boje, da bi ne izpečali plošče, ali kaj? Saj je vendar v vsakem kraju po par gramofonov, posebno v večjih krajih, kjer so sokolska društva, katera bi te plošče z veseljem kupila, kajti težko bodo telovadci pri vsesokolskem zletu iz dežele telovadili na godbo, ker se vadijo samo na štetje. To se je videlo lansko leto pri mnogih nastopih. Izšla je sicer godba za klavir, kar nam pa po deželi jako malo pomaga, prvič nimamo klavirjev, še manj pa igralce, ki bi to skladbo igrali. Naj bi tudi vodstvo naše S. S. Z. delovala na to.

Iz Celja. (Kompromis med Narodno stranko, štajercijanci in nemškimi nacionalci.) Te dni so bila tu končana kompromisna pogajanja glede prihodnjih deželnozborskih volitev. Udeležili so se jih zastopniki Narodne stranke, štajercijancev in nemških nacionalcev, ter prišli do sledečega, soglasno odobrenega rezultata: Narodna stranka dobi tri mestne deželnozborske mandate na Spod. Štajerskem, štajercijanci dva mandata kmečkih občin in enega v splošni skupini, nemški nacionalci mandat slovenskih trgov. Glede ostalih okrajev, izvemših slovenjegraškega, pa se je sklenilo medsebojno podpiranje po ključu, ki se bo z ostalimi podrobnostmi in kandidaturami pravočasno objavil. O slovenjegraškem okraju se je sklenilo, pustiti dr. Verstovškovo kandidaturu in ga kasneje celo izvoliti za deželnega odbornika, ker je mož potreben in ker je upati, da se bo počasi zopet prepričal o umestnosti narodno - naprednega programa. Nekateri člani izvrševalnega odbora so sicer tekmo pogajani izražali bojazen, da nas bo vsled tega kompromisa mariborska »Straža« še bolj napadala in trdila, da smo nemškutarji, zmagala pa je opozicija v stranki z nazorom, da se ne splača poslušati na to, kar pisarita »Straža« in »Slovenski Gospodar«, temveč da je edino umestno, delati po dr. Korosčevem in dr. Benkovičevem vzgledu iz prejšnjih let praktično narodno politiko.

»Sokol« v Šoštanju ima svoj 6. redni občni zbor v nedeljo, dne 19. januarja ob 2. popoldne pri Rajsterju z običajnim sporedom. Pričakovati je posebno od strani domačinov polnoštevilne udeležbe.

Iz Rajhenburga nam poročajo: Tukajšnji župnik g. Cerjak je opasno zbolel. Iskal je že zdravja v ljubljanskem »Leoninumu« in v Gradcu, vendar pa si ga zaradi slabega srca niso upali na obistih operirati.

Iz Rajhenburga. Nekateri fantje iz bližnjega Leskovca so slavno znani kot pretepači. Pred leti so napadli kot vrli »zvezarji« nekega naprednega akademika iz Celja kar brez vsakega povoda in so zato dlje časa otepali ričet. Te dni so pa iz zasede napadli posestnika Simoniška iz Leskovca in ga hudo ranili. Naši gg. orožniki so jim že preskrbeli stanovanje za železnim omrežjem. Človek nehoti misli na dr. Krekov nauk: Premisli dobro vsak večer, ali si tisti dan dovolj sovražil liberalca!

Nemški denuncijanti. Graško okrožno sodišče je obsodilo v ponedeljek živinskega trgovca Plečnarja iz Cirkovca pri Pragerskem na dva meseca ostrega zapor, ker je v smislu denunciacije v gostilni nekega Deutschmanna blizu Spilfelda »kazal svoje simpatije za napol divje srbsko ljudstvo in grdil avstrijsko državo.« Isti dan je bil obsojen neki delavec Hammer na tri tedne zapor, ker je enkrat zaklical »Živio Srbija, doli z Avstrijo!«

Pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Kakor poroča klerikalna dunajska korespondenca »Avstrija«, se je mudil v nedeljo na Dunaju štajerski namestnik Clary in je poročal ministrskemu predsedniku Stürgku o svojem trudu za delazmožnost štajerskega deželnega zbora, ki je pa bil doslej docela brezuspešen.

Iz Gradca. Nekema juvelirju v Gosposki ulici je bilo v ponedeljek iz trgovine ukradenih 9 prstanov v skupni vrednosti 3500 K. Tat si je dopoldne kot dozdnevni kupec prstan ogledal in jih potem v opoldanski pavzi ukradel.

Iz St. Jurja ob Južni železnici nam poročajo: Tukajšnje napredno politično in gospodarsko društvo priredi v nedeljo, dne 26. januarja shod v Dramljah in v nedeljo, dne 9. februarja v Kalobju. To pravkar ustanovljeno društvo ima vršiti v naši okolici važno nalogo političnega pre-

bujenja, k čemur mu želimo vztrajnosti in lepih uspehov.

Uradniške izpremembe pri Južni železnici. Nanovo so bili sprejeti uradniški aspirantje: Likar Rudolf (Brežice), Moser Friderik (Laški trg), Mraz Gustav (Lebring). — Prestavljeni so bili: asistent Rok Habsjan iz Mezzolombarda v Trbovlje; prov. asistent Karel Brejnik iz Spod. Dravograda v Semmering; asistent Franc Hanzliček iz Ribnice-Brezne v Maribor — koroški kolodvor; aspirant Karel Regoršek iz Tramina v Ribnico - Brezno; prov. asist. Jožef Hönnigmann iz Slov. Bistrice v Bruck ob Muri; prov. asistent Ivan Pipan iz Grobelnega v Slov. Bistrico; asistent Peter Schneider iz Vuhreda v Bruneck; asistent Karel Zavodny iz Spod. Dravograda v Lienz; uradniški aspirant Alojzij Lukanc iz Matarella v Spod. Dravograd; asist. Karel Span iz Brucka ob Muri v Donawitz; asistent Schnabl Jožef iz Lebringa na Pragersko; prov. asist. Jože Cugmus iz Judendorfa v Tramin; asistent Rudolf Fistar iz Trbovel v Matulje - Opatije; aspirant Leopold Samonig iz Gossensassa v Trbovlje.

Iz Rogaške Slatine nam poročajo, da je bil imenovan distriktnim zdravnikom za Rogaško Slatino, Sv. Križ, Sv. Trojico, Nimno, Plat, Kostivnico, Takačevo, Brestovec, Šmohor, Rajnkovec in Sv. Katarino dr. E. Treo, deželni kopališki zdravnik v Rogaški Slatini.

Slovensko gledališče v Mariboru. Dramatično društvo v Mariboru uprizaro v neueljo, dne 19. januarja 1913 burko »Vražji Rudi«. Gostuje ljubljanski režiser gosp. Pavhe. — Upam, da bo slovensko občinstvo z mnogobrojnim obiskom počastilo ljubljanskega gosta in bo vsaj za takrat se izognilo nemškemu gledališču. Govori se namreč med Nemci, da je tri četrtine obiskovalcev nemškega gledališča slovenske narodnosti, kajti v parterju sliši več slovenske kot nemške govorice. In ti slovenski posestniki nemškega gledališča prenašajo mirno zabavljanja na odru čez Slovence in psokve, kakor »windisches Zeiserl«. Nedavno so zasmehovali in žalili nemški igralci na odru vse slovanske narode na ta način, da so se v vseh slovanskih jezikih norčevaje pozdravljali. Ta predstava se bo zopet točno ob pol 8. zvečer pričela. Ob tem času se vrata zapro. Opozarjamo ponovno, da za garderobo ni treba ničesar plačati, ker je ista že plačana z vstopnino. Slav. občinstvo opominjamo, da se v gledaliških dvoranah med predstavo ne sme kaditi, sicer bomo primorani mestno stražo postaviti v dvorane v sramoto slovenskega občinstva. Predprodaja vstopnic pri gosp. Weixlu, Zgornja Gosposka ulica 33. Po predstavi bo ples v veliki dvorani. Svirala bo narodna godba, če bo obisk predstave jako povoljen, tako, da bodo to dopuščale finance, sicer pa glasovir.

Iz Ormoža. V zadnji številki »Štajerca« iatruje K. Linhart, »da je g. Sagadin v resnici g. sodniku Zemličju nepristranost očitel.« Da je sodnik Z. nepristranski, to itak vsi vemo, tudi brez posebnega zagotavljanja. Ako pa je Linhart hotel reči, da je Sagadin g. Zemličju pristranost očitel in je to baje resnično, potem vprašamo tega gospoda, pri kateri priliki in kdaj je on (Linhart) Sagadina slišal tako govoriti, ker samo tedaj more on resničnost tega potrditi. Tudi se Linharta na noben način ne bi moglo tožiti, posebno ne pred mariborsko poroto, če bi se ta lahko izmuzal, češ, da sam ničesar ni slišal, da pa je bil poudčen od »verodostojne« tretje strani. Pozivamo torej g. Linharta, da izjavi, če je sam slišal g. Sagadina tako govoriti; ako pa tega ni slišal sam, zakaj slepomiš in ne navaja imen teh prič, ki so baje Sagadina na svoja ušesa slišali in ne reče, kje in kdaj so to (priče) slišale in kdaj in kje so to pravili njemu (Linhartu). Dokler Linhart tega ne navede in se zadeva ne more preiskati, se mora cela zadeva smatrati za nesramno laž.

Od Sv. Barbare v Haložah nam pišejo: Preteklo nedeljo, dne 12. januarja dopoldne se je vršil pri nas letni občni zbor našega bralnega društva. Zaključek za minolo leto je, kakor v moralnem, tako posebno v gmotnem oziru za društvo jako časten in ugoden. Raditega je bil stari odbor, v katerem sede sami ugledni moške kot gg. učitelj Kosi, Korenjak, Juranc in Šmigovc, po večini vnovič z navdušenjem izvoljeni. Ti moške so nam zagotovili, da se bodo lepi načrti za bodoče poslovno leto v vsem obsegu izvršili. Potrebno vnmemo v tem oziru nam je dalo krasno predavanje gosp. dr. Brunčeka s Ptuja, ki nam je v prepričevalnih, v srce segajočih besedah očrtal pomen in nalogo bralnih društev za našo posvetno in politično izobrazbo ter nam v jedrnatih potezih predložil, kakšni naj bodo bližnji cilji naše narodne politike z

ozirom na zadnje dogodke na Balkanu. Naprej!

Koroško.

Občinske volitve v Beljaku se vrše danes. Prejšnji gospodarji strastni slovenjozrci nemški nacionalci so napeli vse strune, da bi obdržali nemoteno in samovoljno gospodarstvo nad mestom. Razvili pa so hudo agitacijo tudi socialni demokrati, ki imajo precej upanja, da spravijo v mestno hišo precej močno opozicijo, ki bo vsaj kontrolirala delovanje sedanjih gospodarjev.

Škofovski križec z verižico je izgubil v mestu celovški knezoškof dr. Kaltner. Križec in raztrgano verižico sta našla dva delavca, katera je škof baje bogato nagradil.

Primorsko.

Primorski deželni zbori. Te dni se mudijo na Dunaju tržaški namestnik princ Hohenlohe, da se dogovori s centralno vlado glede sklicanja primorskih deželnih zborov.

Goriška »Banka popolare« pred tržaškim sodiščem. Ta obravnava, o kateri smo že poročali se je zadnje dni nadaljevala in je bila včeraj zaključena. Razsodba bo proglašena jutri.

Sneg v Gorici. V Gorici je zapadel sneg, medlo je tako kot bi ležalo mesto visoko v tolminskih hribih. Tudi lani je padlo enkrat malo snega, preje pa ga ni bilo 18 let.

Smrt na cesti. V Gorici so našli na cesti proti Soči mrtvega 39letnega sodarja v Gradišču Jakoba Gorjana. Gorjan je doma v Opatjem selu na Krasu. Bržkotte je padel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik.

Aretiran ponevernik. Orožniki v Nabrežini so aretirali nekega 24letnega trgovskega pomočnika, ker je ukradel nekemu nabrežinskemu društvu 100 K vredno kolo. Obenem so dognali, da išče Jerška tudi okrogno sodišče v Gorici, ker je poneveril 15. septembra l. l. trgovcu takratnemu svojemu gospodarju Fr. Konjediču v Tolminu 250 K in pobegnili.

Iz Opatije. Rojaki! Dne 20. januarja 1912. se je ustanovilo slovensko izobraževalno in podporno društvo za volosko - opatijski politični okraj s sedežem v Opatiji. Od tega dne je preteklo leto, leto za nas nemurnega dela, da spravimo vsaj deloma naše rojake v naš krog, okoli našega domačega ognjišča, slovenskega društva. In res, okoli tega, za naš kraj toli potrebnega ognjišča, se je zbralo lepo število Slovencev in Slovenk — čez 300 po številu — ali še vedno ne odgovarjajoče številu tu bivaajočih Slovencev in Slovenk. Leto našega delovanja je prešlo. Ponosni smo, ko se ozremo nazaj in vidimo uspehe, ki smo jih to prvo leto želi. Uspehi naši bi bili pa lahko še lepši, če bi vsak Slovenec, vsaka Slovenka zavedala svoje dolžnosti in pristopili, oziroma pristopila k društvu, s čemur ne bi samo dokazali, da se zavedajo, da jih je vzgojila slovenska mati, ampak bi tudi pripomogli stvari v vsakem oziru. Naloga ni lahka z nezavednimi Slovenci, a zelo lahka za izvesti s Slovenci, ki se zavedajo, da so res to, s čimur se drugače tako radi ponašajo. Društvo, to naše domače ognjišče, nudi vsakemu, do sedaj še po svojih skromnih močeh, vse, kar je pač potreba človeku v izobrazbo in podporo, za kar plača vsak član malenkostni mesečni prispevek 1 K. Bliža se prvi redni občni zbor. Na tem občnem zboru bodo slišali člani o delovanju društva v prvem letu obstanka in tudi Slovenci in Slovenke, ki se še do sedaj ne morejo ponašati s tem, da so člani društva, se najvjudneje vabijo na ta občni zbor, da čujejo in se sami prepričajo, da je društvo res v korist tu bivaajočih rojakov. Občni zbor se bo vršil dne 18. januarja t. l. v prostorih restavracije »Maglica« ob pol 9. zvečer. — Pridite vsi! Naj ne manjka nobeden tu bivaajočih Slovencev in Slovenk. Pridite z zavestjo, da združeni moremo pomagati eden drugemu in sploh mnogo stvari, a raztreseni in nesložni zelo malo, ali pa prav nič. — Torej, kar le slovensko misli, na svidenje pri prvem rednem občnem zboru dne 18. januarja t. l. v restavraciji »Maglica« v Opatiji!

Klub »Mladost« Sušak - Reka priredi dne 16. januarja v dvorani narodne čitalnice na Reki na korist hrvaške šole v tem mestu koncert s plesom. Začetek ob 9. zvečer.

Umri je za ranami, ki jih je dobil pri premikanju železniških voz v Trstu 23letni Andrej Grižnik.

Zagonetna smrt. V svoji sobi na cesti Commerciala so našli v rlaki krvi 26letno kuharico Marijo Nadmesnikovo. Ko je prišel zdravnik, je bila že mrtva. Izvršil se je bržkotte zločin. Uvedli so strogo preiskavo.

Zastrupila se je s solno kislino zaradi družinskih preprirov Josipina Jelušičeva v Trstu. Prepeljali so jo v obupnem stanju v bolnišnico.

Obisk »Narodnega doma« v Pučju. Pristaniški admiralat je zopet dovolil obisk »Narodnega doma«, kate-rega je 11. t. m. v dnevnem povelju prepovedal.

Trčenje dveh parnikov v tržaškem pristanišču. Pri vходу v staro pristo luko v Trstu je trčil Lloydov parnik »Gorizia« v parnik »Gina«. Sunek je bil silen. »Gina« se je kmalo na to potopila, »Gorizio« pa so odpeljali težko poškodovano v ladjedelnico.

Razširjenje tržaške nove proste luke. Finančno ministertvo je sporazumno z trgovskim ministertvom odredilo priklopitev nekega zemljišča v Franc Jožefovi novi prosti luki pri Sv. Andreju k ozemlju tržaške proste luke. Površina tega ozemlja znaša 187.000 m². Priklopitev tega zemljišča stopi v veljavo danes opolnoči.

Vprašanje naslednika škofa dr. Flappa. »Triester Zeitung« lansira kandidaturu prošta dr. Faiduttija iz Gorice za škofovski stolček poreško puljske škofije po pokojnem dr. Flappu. Dr. Faidutti je bil že parkrat kandidat za škofa. Pošljali so ga v Trident in v Trst ali povsod je propadel. Sedaj trdi »Triester Zeitung«, da je že skoro gotovo, da bo postal dr. Faidutti poreško - puljski škof. »Hrvatska«, glavno glasilo hrvaške stranke prava piše o tem vprašanju, da bi bilo edino pravično le, če bi bil imenovan za to mesto kak hrvaški duhovnik, ker tvori ogromno večino te škofije Hrvati in Slovenci. Seveda napenja nasprotiki vse sile, da bi to preprečili, vseeno jim je kakšen je škof, samo, da ni Hrvat. Imenovanje goriškega prošta dr. Faiduttija za poreško - puljskega škofa bi bila za istrske Hrvate naravnost provokacija. Dr. Faidutti je sicer sin beneških Slovencev in so ga smatrali, ko je prišel v Gorico za slovenskega duhovnika. Toda mož je zatajil svoj rod in si je provoščil gorki kotichek v laškem naročju.

Srednješolstvo na Primorskem. Na srednjih šolah v Primorju je v tekočem letu glasom statistike, ki jo je izdalo naučno ministertvo, 3576 gimnazijcev, 2192 realcev in 1154 gojenk raznih ženskih licejev. Vseh srednješolcev je torej na Primorskem 6922. Velika večina teh tvori Slovenci in Hrvati, dasi so jih potlačili v nemške in italijanske srednje šole, ker za slovenske srednje šole država odnosno drugi merodajni faktorji nimajo denarja. (?)

Hrvaške in slovenske šole v Istri. Istrski dež. šolski svet je sklenil v zadnji seji, da se otvori 9 novih hrvaških in 5 slovenskih šol. Zanimiv je dostavek, ki ga prinaša k tem poročilu »Soča«. Dovoljene so nove šole, policijski faktorji pa morajo sedaj čuvati in se truditi, da se te šole tudi res otvorijo. Kajti 18 šol je še neotvorenih, dasi so bile že davno dovoljene. 45 prošelj za nove šole še ni rešenih, vloži pa se jih še kakih 50. Treba pa je tudi pribiti, da so v Istri v 54 krajih laške šole, kjer se slovenska deca potičuje; 29 teh laških šol je v popolnoma hrvaških krajih.

Dnevne vesti.

Koncesijonirana kupčija s človeškim mesom. Zalostna posledica obstoječih gospodarskih razmer je — izseljevanje. Država in prizadeti narodi izgube vsled izseljevanja mnogo najboljših človeških moči in tudi mnogo narodnega premoženja, vsled izseljevanja se draže delavne sile in tudi vse potrebščine in kdo ve, kake grozne posledice bi bilo že rodilo izseljevanje, če bi se velik del izseljencev čez nekaj let ne vrnil v domovino in prinesel seboj večje ali manjše prihranke. Izseljevanje se vrši zlasti iz slovanskih dežel, zakaj vse avstrijske in ogrske vlade skrbje z očetovsko ljubeznijo, da se Nemci in Madžari gospodarsko dvigajo, Slovani pa zapostavljajo, kolikor je mogoče. Izseljenjska politika avstrijske vlade je toslj pazila na to, da zadržuje izseljevanje in da brani zlasti izseljevanje v agrarne države, ker si morejo izseljenci pač samo v industrijalnih državah kaj prihraniti in se eventualno vrniti v staro domovino, med tem ko izseljence iz agrarnih držav n. pr. iz Brazilije ni nikoli več domov in tudi denarja ne pošljejo nič v staro domovino, ker ga pač nič nimajo. Zda pa se je dunajska vlada odločila za novo izseljenjsko politiko in kar je zdaj ukrenila, ne pomeni nič več in nič manj, kakor da hoče koncesijonirati eksport človeškega mesa iz Avstrije v mrzle neobljudene kraje, kamor doslej nikdar ni bilo mogoče izvažiti izseljencev. — Vsakdo se še spominja razglednih vozov, ki jih je

vpeljala **Canadian - Pacific - Railway** lansko leto na državni železnici in s kako gorostasno naivnostjo sta se takrat dr. Susteršič in dr. Krisper dala porabiti, da sta delala Kanacem štafazo. Mi smo že tedaj izrekli sum, da se gre za velik lov na izseljence, ki ga hoče organizirati **Canadian - Pacific - Railway**, ta morda največja kapitalistična družba na svetu, in kar smo takrat sumili, se je izkazalo kot resnica. Te dni je krožila po listih vest, da je **Canadian - Pacific - Railway** dobila koncesijo za izvrševanje »des Auswanderungsgeschäftes«, toda — prva oficijelna informacija o podelitvi te koncesije je skrbno zadržala, kake izredne ugodnosti so podeljene imenovani družbi. Znano je, da se je avstrijska vlada doslej krčevito branila dovoljevanju izseljeniške agenture; tudi največje parobrodne družbe so dobile kvečjemu dovoljenje, da so smele ustanoviti v **deželnih stolnih mestih** agenture, drugod pa nikjer. **Canadian - Pacific - Railway** pa je dobila koncesijo, da sme iz Trsta urediti prevoz izseljencev v Kanado, v mrzlo Kanado, kjer je skrajno malo prebivalcev in rabijo ljudi, da bi jim posekali pragozde; **Canadian - Pacific - Railway** je dobila koncesijo za celo Avstrijo in obenem dovoljenje, da sme ustanovljati agenture koder hoče. To pomeni, da bo tej družbi oblastveno dovoljeno agitirati za izseljevanje in je organizirati v velikem slogu. Ali je tem ministrom, ki so izdali tako koncesijo morda preveč Slovanov v Avstriji, da jih hočejo kolikor mogoče mnogo eksportirati v kanadske pragozde? Ali jim avstrijski Slovani gospodarsko še predbro stoje, da hočejo slovanse izseljence spraviti v Kanado, od koder se ne bodo več vrtnili in tuje ne bodo nič denarja domov poslali? Izseljevanje v industrijalne Združene države je večinoma le začasno in izguba na človeških močeh in stroških izseljenja se kolikor toliko paralizira z domov poslanimi ali prinešanim denarjem; izseljenje v Kanado pa pomeni, da se izseljenci ne bodo več vrtnili in tudi nič denarja domov poslali. Podelitev take koncesije ameriškemu velespekulantom je nekaj nečuvnega in gorostasnega, nekaj državi in slovanskim narodom, izmed katerih se rekrutirajo izseljenici, skrajno škodljivega. **Canadian - Pacific - Railway** podeljena koncesija pomeni pravo koncesijo za kupčijo s človeškim mesom, za eksport ljudi v kraje, kjer nimajo nobene prihodnosti in veleoficijozna »Wiener Allg. Zeitung« priznava v svoji številki z dne 13. t. m. izrečno, da hoče vlada »die dauernde Auswanderung begünstigen« in sicer v Kanado! Poidi v Kanado in zmurni — to je novi izseljeniški program avstrijske vlade. Kakšni nagibi pa so bili mednarodni, da je avstrijska vlada namerakrat spoznala potrebo državi in narodom na škodo pospeševati izseljevanje in sicer ravno v Kanado, kjer ni nič zaslužkov, pospeševati izseljevanje? Stvarni nagibov sploh ni, vse govori proti takemu pospeševanju izseljevanja, moramo biti drugi nagibi. Za nas Slovence je ta stvar posebno važna. Že zdaj bi se vse rado izselilo; naj napravijo kanadski spekulant v Trstu središče za izseljevanje in po naših deželah agenture — bodo naši ljudje v svoji skrajni lahkomišelnosti in nezadovoljnosti kar drli v svojo — pozuho in vse naše narodno in gospodarsko življenje bo trpelo strašno škodo. Občni državni kakor tudi narodni interesi zahtevajo, da napravijo slovanski poslanci to zadevo čim prej v državnem zboru na razgovor in zahtevajo temeljito preiskavo, zakaj stvar smrdi tako, da se človek nehoti spominja nekdanjega finančnega ministra Brucka, ki se je ustreliš, ali nekdanjega sekcijskega šefa grofa Wimpfena, ki si je z revolverjem končal življenje.

+ Lep govor, to priznavamo odkrito, je imel dr. Krek na političnem večerju v Spljetu o Jugoslovanih. Rekel je med drugim: »So narodi, ki žive tudi 1000 let, ne da bi se jim na čem življenja spremenili; pojavijo pa se v življenju kaknega naroda tudi momenti, ko en teden, en mesec odtehta 100, 200 in 300 prejšnjih let. V takšnem momentu živimo sedaj Jugoslovani. Sami smo se do sedaj smatrali za male, za male nas je smatral ostali svet. Sedaj pa smo nečudoma začutili in z nami tudi ostali svet, da nismo majhni. V tej dobi smo ustvarili nekaj, kar tudi pred čunanjim svetom dokazuje, da smo veliki — združili smo se, premagali smo kampanilizem in separatizem... Vsakdo izmed nas se zaveda, da so balkanski Slovani, ki se nahajajo v vojni, naši bratje. Idealizem, ki je umrl v zunanji politiki, dviga balkanskega kmeta in za ta idealizem rad ta kmet tudi umre. Velešile hite od blamaže do blamaže, mali narodci, ta katere preje nihče niti vedel ni,

pa od zmage do zmage... Ker smo se bavili z malimi in efemernimi stvarmi, zato smo bili majhni v velikem trenutku! — Da, majhni in malenkostni smo bili in smo še zlasti mi Slovenci, čeprav se zavedamo, da živimo v velikih, usodepolnih časih! Ni še dolgo tega, ko je bil izpostavljen javnemu zasmehu tisti, ki je podarjal, da je spas nas Slovencev v čim najtesnejšem združenju z ostalimi Jugoslovani. V živem spominu so nam še prav kar pretekli časi, ko so prav najožji somišljeniki istega dr. Kreka, ki se sedaj navdušuje za jugoslovansko idejo, kazali s prstom na vsakega Slovenca, ki se je drznil potovati v Srbijo in Bolgarijo, ga proglasili za veleizdajnika in nevarnega velikosrbskega iredentista ter ščuvali nanj državnega pravdnika! Bili so to časi narodne sramote, katerih se mora sramovati vsak pošten Slovenec in če je tudi morda klerikalnega prepričanja! In če so ti žalostni in za nas sramotni časi prešli v nepovratak, kdo bo tega bolj vesel, kakor mi, ki že od Jurčičevih časov sem orjemo ledino jugoslovanske ideje. Kdo naj čuti večje zadoščenje kakor mi, ako dr. Krek, eden izmed vodij klerikalne stranke, ki do časa najnovejšega ni hotela razen Hrvatov priznati za brate ni Srbe, ni Bolgare in je raje iskala stike s Poljaki, sedaj slovesno proglasa, da smo premagali kampanilizem in da se sedaj zavedamo, da smo vsi od Triglava do Balkana eno in da so balkanski Slovani naši rodni bratje! In če so res klerikalci prišli k tej zvesti, če so v resnici premagali kampanilizem, potem morajo pričeti tudi z velikopotezno politiko. Sam dr. Krek pravi: »Ker smo se bavili z malenkostnimi in efemernimi stvarmi, zato smo bili majhni v velikem času!« To so zlata vredne besede, vredne, da bi lebdela pred očmi zlasti onim, ki delajo pri nas klerikalno politiko! Ali se ne zdi dr. Kreku v teh velikih, morda celo usodepolnih časih za naroden greh, ako se baš njegova stranka v tej veliki dobi izgublja v malenkostih in smatra za višek politične modrosti, da se nizkotno maščuje nad tistimi, ki ne uklonijo tilnika njeni strankarski komandi? Iz mase zgledov in primerov navajamo tu samo draginske doklade učitelstvu. O da, gospod dr. Krek, »ker se bavimo z malenkostnimi in efemernimi stvarmi, zato smo majhni v velikem času!«

+ Silno hud je »Slovenec«, ako se konstatira, da je bil do najnovejšega časa najfanatičnejši sovražnik Srbov in da je zlasti rohnel proti Srbiji. Toda ta jeza fakta vendarle ne more spraviti s sveta in naj si da »Slovenec« napisati sebi v čast in hvalo tudi kilometrske članke v belgradski »Straži«. Fakt ostane fakt in kar se je zagrešilo, se ne da zlahka izbrisati. Tudi »Slovenec« ne bo mogel tako lahko izbrisati tega, kar je zagrešil v preteklosti. Sicer pa radi priznavamo, da lahko mnogo popravi, kar je pokvaril v prošlosti in mi bomo gotovo zadnji, ki bi ga spominjali na preteklost, ko je sramotno denunciral svoje politične nasprotnike in ščuval nanje državnega pravdnika samo zategadelj, ker so se osmehili brez njegovega dovoljenja posetiti Belgrad, ako bo res dosledno, vstrajno in moško zastopal načela »zblizanja vseh Jugoslovancev«. Za sedaj pa nimamo še nobenega vzroka, da bi v tem oziru verovali v resno voljo »Slovenca« in njegove stranke, ker že preveč poznamo vetrnjaško politiko naših klerikalcev. Zato čisto nič ne prikrivamo, da računamo s tem, da bo v klerikalnih vrstah zopet zapihal drug veter in da bo »Slovenec« zopet ovajal za veleizdajalce in velikosrbske iredentiste tiste, ki bodo zagovarjali bratske stike s Srbi in z Bolgari. In ni izključeno, da bi se ne zgodilo, da bo nas »Slovenec« že v najbližji bodočnosti napadal kakor je nas v nedavni prošlosti radi načel, ki jih sedaj sam zastopa s toliko navidezno verno! Ako pa se to ne bo zgodilo, bo nas to samo veselilo, ker bo to dokaz, da se je vendar enkrat poboljšal stari grešnik!

+ Napredna zmaga. Učitelstvo novomeškega okraja je volilo dne 13. t. m. svoje zastopnike v okrajni šolski svet. Izvoljeni so sami naprednjaki in sicer nadučitelj Davorin Matko iz Toplice in Viljem Gebauer iz Šmihela, kot namestnika pa nadučitelj Anton Vidmar iz Čateža in nadučiteljica Marija Clarici iz Novega mesta. Maloštevilna Slovaškiarja se niti kandidator ni upala postaviti.

— Letna statistika o tujskem prometu. V preteklem letu je prišlo v Ljubljano 75.672 tujcev, tedaj 7222 več nego leta 1911. Izmed teh jih je prenočilo v hotelih 55.900, po drugih gostilnah in prenočiščih pa 19.772. Po posameznih mesecih se razvrste takole: januar 4676, februar 4695, marec 5823, april 5766, maj 6317, junij 6576, julij 7078, avgust 8528, septem-

bar 7517, oktober 6903, november 6177 in december 5616. — Bilo pa jih je s Kranjskega 15.680, z Dunaja 13.228, iz slovenskih dežel 14.920, iz dežel češke krone 3908, iz ostalih avstrijskih dežel 14.041, iz Ogrskega 2244, iz Hrvatske in Slavonije 4128, iz Bosne in Hercegovine 894, iz Nemčije 2399, iz Italije 1610, iz Rusije 151, iz Anglije 74, iz Francije 126, iz balkanskih dežel 786, iz Romunije 42, iz ostalih evropskih držav 744, iz Severne Amerike 562, iz ostale Amerike 61 in iz Azije, Afrike in Avstralije 74 tujcev.

— Srebrno poroko praznujeta danes gosp. Karel Blas, čevljarški mojster v Ljubljani, in soproga gospa Ivana Blas. Na mnoga leta!

Kako režejo županstva kruh pravice. Ker se ustanavljajo na Kranjskem občinski posredovalni uradi, bo marsikoga zanimalo izvedeti, kako delijo županstva pravico. Povemo pa, da se v sledečih vrstah opisani slučaj ni dogodil na Kranjskem. Če bi pa bilo tudi pri nas kaj takega mogoče, o tem naj razmišlja vsak sam, mi le navajamo slučaj, kakor se je pripetil. Posestnik A je bil ovaden radi poljske okvare. Župan s svojimi prisledniki ga je obsodil na precej občutno globo. Proti tej občinski razsodbi se je pritožil posestnik A pravočasno, toda župan je pritožbo zavrnil, češ, da je bila vloženja prekasno. Tudi proti temu odloku, s katerim je zavrnil župan njegovo pritožbo, se je A pritožil, toda župan ni čakal njegove odločbe višje instance in je posest. A kratkoma zarubil za globo in prodal zarubljene predmete pod vsako vrednostjo, kakor je to na dražbah običajno. Posestnik A pa krivice ni vtaknil mirno v žep, ampak je vložil zoper župana pri njegovem pristojnem okrajnem sodišču tožbo na plačilo 265 kron odškodnine, ker mu je povzročil župan s svojim svojelasnim krivičnim postopanjem toliko škode. Zdaj pa se začne trnjeva in brezkončna pot posestnika A, po kateri je iskal pravice. Sodišče je tožbo zavrnilo, češ, da niso pristojna za take tožbe sodišča, marveč administrativne oblasti, oziroma okrajno glavarstvo. Zoper to sodbo se je pritožil A na okrajno sodišče, ki je pa potrdilo sodbo okrajnega sodišča in se izreklo za nepristojnost sodišča. Tudi zoper to sodbo se je pritožil A na najvišji sodni dvor, pa tudi tu ni imel sreče. Najvišji sodni dvor je potrdil obe izpodbijani sodbi in izrekel, naj išče A svojo pravico pri okrajnem glavarstvu. Ker so mu bila s tem vrata sodišč zaprta, je vložil tožbo pri okrajnem glavarstvu, ki je pa izrekel, da ono ni kompetentno, ker da se imajo vlagati tožbe na odškodnino proti erariju, proti državnim administrativnim organom in vse druge tožbe zasebnega prava (na odškodnino) pri sodiščih, če ne obstoji tozadevno nobena posebna določba, ker pa ni nobene take posebne določbe, je vložiti tožbo pri sodišču. Zoper ta odlok se je pritožil A na deželno vladno, ki je pa potrdila odlok okrajnega glavarstva in rekla, da se mora vložiti tožba pri sodišču. Ker je bila tožba že pri vseh sodiščih zavrnjena, se je pritožil zoper odlok deželne vlade na ministrstvo za notranje zadeve, ki je razsodilo z odlokom z dne 18. junija 1912, da administrativne oblasti niso pristojne soditi v takih tožbah na odškodnino, marveč da imajo soditi o tem redna sodišča. Od časa prve, pri sodišču vlozene tožbe, do odloka ministrstva je preteklo devet let in osem mesecev. Posestnik A pa je bil tam, kjer je bil v začetku, ker so ga povsod postavili pod kap, kjerkoli je potkal in poprosil pravice. Tedaj pa se je obrnil na državno sodišče, ki je kompetentno v vseh slučajih, kjer so sodišča in administrativne oblasti, da je pri njih pristojnost dana. Državno sodišče je razsodilo s sodbo z dne 22. oktobra 1912 šte. 298, da so pristojna sodišča. Sodišča bodo zdaj morala soditi in posestnik A pride morda čez več nego deset let do svoje pravice, ki naj popravi po županu samovoljno storjeno mu krivico. Želim, da bi se na Kranjskem kaj takega ne zgodilo; ker so pa klerikalni mogotci na Kranjskem vseh hudobij polni, naj bo vsak previden, kdor ima opraviti s klerikalnimi župani ali celo z mirovnimi sodišči.

Kinematograf »Ideal«. Se danes in jutri se predvaja veleznanim spored s učinkovito dramo »Zdravnik svoje časti«, ki je včeraj v vsakem oziru zadovoljila gledalce kar najboljše. Tudi »Pathé Zurnal« in ostale slike so jako zanimive in lepe, posebno končna učinkovitost »Zaljubljeni parček v vodnem aeroplanu« z Maksom Lindrom. — V petek pri ljubljani Specialni večer.

Sani ukradel. Danes ponoči je nekdo hišniku nemškega drsaljšča, Juliju Kolarju, ukradel sani. Sani so še neokovane in vredne 15 K. Sled vodi baje proti Rožni dolini.

Kap je zadel. Včeraj okoli 5. popoldne je šla 72letna mestna ubožnica Meta Lasnerjeva po Florijanski ulici z namenom, da gre v bolnico.

Pred hišo št. 29 se je nagloma zgrudila na tla in bila kmalu nato mrtva. Na lice došla policijska komisija je konstatovala, da jo je zadelo kavter odredila, da so njeno truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Samomor. Včeraj popoldne se je v svojem stanovanju v Križevniški ulici št. 7 obesil mestni delavec Michael Zagar, rojen 20. oktobra 1845 v Unajnarih ter pristojen v Ljubljano. Na lice mesta došla policijska komisija je zamogla konstatovati le smrt in je odredila, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Nasilna ženska. Danes ponoči je prijel stražnik na Dunajski cesti 49letno vihotapko Marijo Kosirnikovo iz kamniškega okraja. Zensče se je pa varnostnemu organu vprlo, ga začelo zmerjati, naposled pa se vleže na tla ter se hoče s tem rešiti aretacije, katero je pa stražnik s hudim naporom le izvršil. Aretovalko so izročili pristojnemu sodišču.

Zgodnji cvet. Včeraj popoldne je neka gostilničarica v šentpeterskem predmestju poslala svojo 13letno služkinjo Marijo Leitgebovo po meso in ji dala 5 K 40 vin. Gostilničarka pa še vedno čaka, a ni nazaj ne služkine, ne mesa in ne denarja.

Tatvina. Včeraj dopoldne je bila Ogrinovemu hlapcu Lovrenciju Kreču na Cojzovi cesti ukradena 30 K vredna železna vzdigača (vinta).

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega koldvora odpeljal v Ameriko 48 Slovencev in 20 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 180 Bolgarov in Macedoncev, 30 Slovencev in 40 Hrvatov, 18 Kočevarjev je prišlo z Dunaja, iz Romunske pa 25 slovenskih tešacev.

Izgubila je Marija Auguština žensko ročno torbico, v kateri je imela za 20 K vrednosti. — Neka gosposdična je izgubila denarnico, v kateri je imela do 4 K denarja in nekaj poštinih potrdil.

Domača plesna veselica in maskarada bo jutri večer v gostilni »Leon«, Florijanska ulica št. 6. — Glej inserat!

Društvena naznanila.

Najvišja zahvala. »Društvo slovenskih profesorjev« je prejelo za vdanostno izjavo, ki jo je odposlalo Njegovemu c. in kr. Veličanstvu s svoje letošnje glavne skupščine dne 28. decembra, najvišjo zahvalo.

Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani priredi, kot običajno, tudi letos na pustni torek veliko maskarado pod devizo »jubilejna maskarada«, kajti to je 50. maskarada ljubljanskega »Sokola«. Natančnejša pojasnila, navodila itd. se pravočasno objavijo.

Ljubljanski »Sokol«, ki praznuje letos svojo 50letnico, priredi, kakor dosedaj vsako leto, tudi letos na pustni torek Sokolovo maskarado. Ker bo to že petdeseta maskarada v času društvenega obstoja, priredi se kot jubilejna maskarada v še večjem obsegu in še sijajnej, kot je bilo to dosedaj navada. Kakor izvedo, nudi bo letošnja prireditev nekaj pregled in vzbujala spomin na vso dolgo vrsto prejšnjih najlepših in najsijajnejših, že od nekdanj splošno priljubljenih Sokolovih maskarad. Vršila se bo v Sokolovi telovadnici in v gorjenjih prostorih »Narodnega doma«, ki bodo vsi označenemu namenu primerno z dekoracijami iz vseh prejšnjih let bogato in čarobno dekorirani. Vse priprave so v najboljšem teku. Da vzbudimo med občinstvom zanimanje, ki je z mnogim trudom pripravljena prireditev v resnici zaslužni, poročali bomo o vseh podrobnostih, kakor hitro in v kolikor nam jih bo mogoče izvedeti od odbora, ki pa je silno skrivnostni, ker bi menda najraje vse posetnike le presenečil in razočaral.

»Sokol« na Vrhnikih priredi v nedeljo, dne 19. januarja v dvorani čitalnice svoj običajni plesni venček. Začetek točno ob 8. zvečer. Obleka navadna. Vstopnina za nečlane 2 K, za člane 1 K 20 vin.; dame polovico. — Kakor ravnokar izvedo, se bode kot posebna novost izvajala ta večer »chantecler« četvorka, ki bo gotovo vzbudila splošno zanimanje. V nedeljo torej vsi prijatelji našega »Sokola«, tudi tisti, ki bi pomotoma ne dobili vabil, na svidenje!

Predavanje v Kranju. — Gospodarske posledice vojne. »Merkur« in »Čitalnica« v Kranju sta priredili v soboto zvečer v čitalnični dvorani vrlo zanimivo, aktualno in poučno predavanje in sicer o gospodarskih posledicah vojne. Predaval je urednik g. Rudolf Šega. Kratko vsebino predavanja smo že navedli povodom tega predavanja v Ljubljani, katero je priredilo tudi društvo »Merkur«. — Predavje je bilo zelo dobro obiskano; poleg meščanov udeležilo se ga je tudi več bližnjih okoličanov. Med drugimi omenjamo častno število dam, deželnega poslanca g. Pirca, župana kranjskega g. Polaka in več občinskih svetnikov,

zastopnikov raznih zavodov, družtev in drugih korporacij. Predavatelj g. R. Šega sta pozdravila in se mu zahvalila za interesantna in temeljita izvajanja predsednik »Merkurja« in predsednik »Čitalnice«. Izreklo pa je predavatelju zahvalo in priznanje tudi vse navzoče občinstvo, ki je obenem tudi pokazalo, kako dovezeto je naše občinstvo za podobna predavanja in kako potrebna so za naše ljudstvo ravno taka aktualna in gospodarska predavanja.

Sokol v Idriji je imel v soboto 11. t. m. svoj redni občini zbor, katerega se je udeležilo lepo število članstva. Po pozdravnem govoru br. starosta Gangla, ki je podal tudi kratek pregled delavnosti idrijskega Sokola v letu 1912, je podal tajniško poročilo br. Troha. Društvo je šlo koncem poslovnega leta 1912 članice in 70 članic. Društvo je priredilo slavnost petnajstletnice društvenega obstoja, ki je zelo dobro uspeła, dvojce pešizletov, udeležilo se je korporativno župnih priredb v Ilirski Bistrici in Cerknici, društvenih priredb v Žireh in Cerknem ter sveskolskega zleta v Pragi. Tudi več zabavnih priredb je nudilo društvu njegovemu članstvu. Vrlih sester zaslug je na lepem uspehu cvetličnega dne in zbirke za balkanski »Rdeči križ« v Idriji. Odbor je imel tekom leta 18 sej. Po poročilu blagajnika br. Dežela je imelo društvo v letu 1912 dohodkov 2491 kron 22 v in izdatkov 2486 K 14 v. Društveni inventar je koncem leta 1912 vreden 3158 K. Na predlog računskih preglednikov se poda bratu blagajniku odvzelo. Iz poročila načelnika br. Novaka posnemamo, da so člani telovadili v 144 slučajih s skupno udeležbo 2059, povprečno 14, največ 21 in najmanj 5, članice izkazujejo telovadno statistiko 91, 921, 10, 19 in 5 ter obrtni naraščaj 53, 651, 12, 19 in 3. Župnega vadijskega tečaja sta se udeležila dva telovadca in dve telovadki, ki so prebili izkušnjo s prav dobrim in dobrim uspehom. Tekme v Pragi se je udeležil en telovadec za prvenstvo S. S. Z., trije v višem in štiri telovadci v nižjem oddelku s častnim uspehom. Društveni vadijeli so poleg dela v domačem društvu vršili dolžnosti župnih funkcionarjev in pomagali sosednjim društvom. Telovadci in telovadke idrijskega Sokola so sodelovali pri 6 javnih sokolskih nastopih. Vrše se pridno priprave za sveskolski zlet v Ljubljani. Tudi načelnikovo poročilo se vzame odobrju na znanje. Za starostjo je bil z vzklikom izvoljen zopet br. Engelbert Gangl, za podstarostu br. Fran Tavzes in za načelnika na predlog vadijskega zbora br. Julij Novak, v odbor pa so bili izvoljeni z listki bratje Rafael Troha, Fran Dežela, Štefan Premereš, Fran Cimburk, Josip Seljak, Josip Šebenik, Fran Božič in Janko Rijavec, za namestnika Alojzij Lipužič in Josip Pelikan. Ko se je po izvršenih volitvah razpravljalo še o več notranjih društvenih zadevah je brat starosta Gangl s pozivom vsega članstva k najmarljivejšim pripravam za sveskolski zlet v Ljubljani zaključil občini zbor. Naj bi marljivo delovanje idrijskega Sokola privabilo v sokolsko delo še marsikoga izmed idrijskega narodnega občinstva. Na zdar!

Litijsko-šmartinski Sokol je priredil v soboto, 11. t. m., svojo glavno plesno veselico za letošnji prepus pod naslovom »Cvetlična noč«. O prireditvi se mora reči, da je uspeła nad vse sijajno. Litijsko-šmartinski Sokol je po vsej pravici lahko ponosen nanjo, kajti mnogobrojni obisk — kljub precej visoki vstopnini — je točen dokaz, da se zanimanje za društvo veča in širi med vse sloje litijskega prebivalstva in okolice. Da je to za obstoj in razvoj društva največjega pomena je jasno in umljivo. Veselica se je vršila v vseh prostorih Sokolskega doma. Obširna telovadnica kot plesišče, prostori bralnega društva ter okrajne hranilnice so bili izpremenjeni v bajen vrt, poln cvetočih rož. Kamor se je ozrlo oko, povsod cvetenje, zelenje. V levem gorenjem kotu plesne dvorane je bil prirejen mal kmečki vrt, cveteč in duhteč kot ob poznem poletju — prostor za godbo — njemu prekotno nasproti je rasel preširen rožni grm, ki se je v senci nje dobivalo cvetje za brhke plesalke ter krepčila in hladila za vnete plesalce. Bogata in okusna je bila vsa dekoracija delo nežnih rok zavednih Sokolic in krepkih mišic čilih Sokolov. Pod bujnim cvetjem in med temnim zelenjem pa nebroj veselih obrazov, smejočih, šepetajočih. Cvetje v cvetju, mal raj zadovoljnosti in radosti. — Dvajset parov pestrih mask! Skupina rdečih prišlecev iz črnege pekla, družba Indijancev iz vroče Amerike; snežnobeli bratje od severa, živobojni z Balkana; Turki, cigani, raznobarni domini; vmes pa blesk svile, bele, modre, krvavo-rdeči bliski izpod minobarvnega sokolskega kroja.

Blizu 40 dvojic je sledilo vabilnim zvokom godbe oddelka Slovenske Filharmonije iz Ljubljane, skoraj ravno toliko parov je točno izpolnivalo povelja voditelja Besede in četorke. — Plesalo se je do poznega jutra nemurno, veselo. Neprisiljena zabava je polnila vse in vsakega. — Ples so posetili poleg domačinov — zastopniki so bili prav vsi uradi — gostje iz Zagorja, Ribnice, Ljubljane in od drugod. Vsi so se vračali domov polni zadovoljstva in hvale litjsko-smartinskemu Sokolu. Posebna zasluga za sijajni uspeh gre poleg starosti Sokola, njega tajniku bratu Rogliču in njegovi vrli rodbini: bratu Spendetu, sestrama Minki Preinfalkovi in Lojziki Grmovi ter mnogim drugim Sokolom in Sokolicam, ki poročevalce ne ve njih imen. — Vsi oni, ki smo prišli od drugod na plesno zabavo, smo bili radostno presenečeni in razočarani. Priznamo odkrito, da daleko nismo pričakovali tako krasne prireditve. S polnim zadovoljenjem in ponosnim zadovoljstvom lahko gledaš litjsko-smartinski Sokol na svoje uspehe! Cveti in rasti in širi svoje ideje iz ozke Savske doline daleč naokrog! Na zdar!

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Tajniški in časnikarski odsek ima danes svojo 12. redno sejo v sredo, to je 15. januarja ob pol 8. zvečer v Narodnem domu (Zvezna soba). Bratje, ki ste prostovoljno prevzeli članstvo v tem odseku, udeležite se seje polnoštevilno! Doba za zletne predpriprave postaja vedno krajša, zato je na delo!

Razne stvari.

* **Velik požar v Aleksandriji.** V Aleksandriji je pogorelo velikansko skladišče bombaža. Pogorelo je nad 1500 velikih svečnjev, ki so bili vredni nad en milijon kron.

* **Mlad morilec.** V Szegedinu sta se sprla Sletna učenca Bedeny in Szego zaradi dveh vinarjev. Bedeny je potegnil med prepričano nož in do smrti zaklal svojega tovariša.

* **Ponesrečena zrakoplovca.** Iz Londona poročajo, da sta padla dva zrakoplovca blizu Darforda v Temzo in ugonila. Poskušala sta nov Wickersov letalni stroj, pri čemer je eksplodiral motor.

* **Nesreča pri vojaški vaji.** Iz Orsove poročajo, da so pri vaji tamonjega oddelka strojnih pušk zadele kroglice tri vojake 8. hon. polka. A. Bela je obelzjal na mestu mrtve, dva njegova tovariša sta pa smrtonovno ranjena.

Telefonska in brzojavna poročila.

Češko - nemška sprava.

Praga, 15. januarja. Eksekutivni odbor češke radikalne stranke je sklenil lani odpoklicati svoje zastopnike iz pravne komisije. Zdi se, da bi sedaj češki radikali ne imeli ničesar proti zopetnemu vstopu, zahtevajo pa pojasnil, ali bi ne bilo mogoče sprejeti v prvo etapo pravnega elaborata tudi volilno reformo. Če se to zgodi, bo eksekutivni odbor češke radikalne stranke preciziral svoje stališče napram nadaljevanju pravnih pogajanj.

Bukovinski deželni zbor.

Črnovci, 15. januarja. Bukovinski deželni zbor je sklenil ustanoviti bukovinski kreditni zavod in bo prevzela dežela za pol milijona kron delnic. Za črnoviško mestno gledališče prispeva dežela 10.000 kron.

Ukrajinsko vseučilišče.

Lvov, 15. januarja. Konferenca predsedstva Poljskega kluba s predsedstvom ukrajinske zveze v vprašanju rusinskega vseučilišča se vrši 20. t. m. na Dunaju. Cesarjevo lastnoročno pismo glede rusinskega vseučilišča izide najbrže sredi februarja, od katerega termina bo tudi vprašanje gališke volilne reforme končano.

Tirolski deželni zbor.

Inomost, 15. januarja. Tirolski deželni zbor bo skli. an najbrže dne 6. februarja. Že v prihodnjih dneh se prično pogajanja med načelniki strank.

Rentni in dohodninski davek.

Dunaj, 15. januarja. Termin za napoved rentnega in osebno-dohodninskega davka je odločen od 15. februarja na 15. marca.

Ogrska volilna reforma.

Budimpešta, 15. januarja. Poslanska zbornica bo imela dne 20. t. m. formalno sejo. Dne 21. t. m. se vrši nato volitev štiridesetčlenskega odseka, v katerega bodo izvoljeni tudi taki opozicijski poslanci, ki so se odpovedali jedru opozicije. Nato se bo poslanska zbornica zopet odgodila, da bodo odseki predelali volilno reformo in reformo poslovnika, kar bo trajalo do konca februarja. To dejstvo kaže, da vlada še odlašala ker morda pričakuje, da bo

mogoče do februarja doseči glede volilne reforme kompromis.

Sprememba sistema na Ogrskem.

Budimpešta, 15. januarja. »Ungarische Korrespondenz« javlja, da v vladnih krogih živahno delajo na to, da se na Hrvaškem zopet uvede ustavne razmere. Odpraviti bi se imela ne samo železničarska pragmatika, marveč bi se morala rešiti v ugodnem zmislu za Hrvate tudi neka druga sporna vprašanja. Ako bodo imela pogajanja s hrvaškimi političnimi strankami uspeh, bo komisar Cuvaj moral odstopiti in za hrvaškega bana bo imenovan dr. Aleksander pl. Rakodczay.

Generalna stavka na Ogrskem.

Budimpešta, 15. januarja. Vsi javni in politični krogi se bavijo z generalno stavko, ki so jo napovedali socijalni demokrati. Ministrski svet se je bavil s tem vprašanjem in pri županstvu se je vršila konferenca, katere so se udeležili policijski organi. Zatrjuje se, da bo v Budimpešti skrbelo za red samo orožništvo, med tem ko bo nastopilo na deželi tudi vojaštvo.

Balkanska kriza in borza.

Dunaj, 15. januarja. Vsled vesti iz Londona, iz katerih se da sklepati, da se bo vojna na Balkanu nadaljevala, je današnja borza zelo slabo tendirala.

Dvorni tajnik.

Dunaj, 15. januarja. »Extrablatt« poroča, da je dvorni tajnik, pl. Steer, ki je pobegnil, napravil pri raznih židovskih in krščanskih oderuhih nad 300.000 kron meničnega dolga.

Nemški državni zbor.

Berolin, 15. januarja. Nemški državni zbor nadaljuje debato o proračunu. Bila je tudi vložena interpelacija zaradi grozovitosti v balkanski vojni, na kar je odgovoril zastopnik zunanega urada, da je težko kaj takega konstatirati.

Nemški državni tajnik.

Berolin, 15. januarja. Kakor poroča »Reichsanzeiger« je imenoval nemški cesar poslanika v Rimu Jagowa za državnega tajnika ter mu podelil naslov pravega tajnega svetnika. Jagow nadomestuje državnega kancelarja v območju zunanega urada.

Volitev predsednika francoske republike.

Pariz, 15. januarja. Včeraj sta volila senat in zbornica svoja predsednika. V senatu je bil izvoljen Dubost, v zbornici pa Deschanel. Iz obeh volitev se ni sklepala na izid volitve predsednika republike. Morda se razjasni položaj danes, ko je sklicala levica zborovanje v palači Luxembourg. Vršilo se bo namreč poskusno glasovanje ker morajo socijalni demokrati odločiti o šestih kandidaturah: Poincaré, Dubost, Pams, Ribot, Deschanel in Delcassé. V zadnjem času je namreč prišel Delcassé močno v ospredje. Največ glasov, namreč 190, ima zasigurnih Pams, nato pride Poincaré s 150, nato Dubost s 110, Ribot s 70 in končno Deschanel. Ostale glasove dobi Delcassé. Poincaré je izgubil vsled Millerandove afere mnogo republikanskih glasov in vse glasove centruma in desne, na katere je lahko računal. Ti namreč mu ne odpuste, da je pustil Milleranda pasti. Sedaj naenkrat se je oglasil tudi bonapartistični pretendent Viktor Napoleon ter je izjavil, da stoji na stališču, da mora ljudstvo samo in direktno izvoliti predsednika republike. Tudi zahteva, da se mu vrnejo vse pravice modernega Francoza, ker hoče svoje ime in svoje moči posvetiti domovini.

Pariz, 15. januarja. V seji parlamenta je izjavil starostni predsednik Louis Passy, da jamčijo imena vojne, mornariškega in zunanega ministra, da se more računati, da se ohrani mir. Nato naglašajo potrebo volilne reforme. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika zbornice Deschanel s 345 glasovi, za podpredsednika pa poslanci Etienne, Dron, Pulch in Massé.

Pariz, 15. januarja. V senatu je bil izvoljen z 221 od 272 glasov za predsednika Dubost.

Pariz, 15. januarja. Iz izvolitve Deschanela za predsednika zbornice se sklepa, da nima dosti upanja postati predsednik republike. Njegovi prijatelji so računali na 400 glasov, dobil pa je samo 347 glasov.

Pariz, 15. januarja. Socijalni demokrati so sklenili, da se današnja pripravljalega zbora za volitev predsednika republike ne udeležijo. Vsled tega odpade 72 glasov. Socijalisti hočejo na kongresu pri prvem glasovanju glasovati za sodruga Vaillant, pri drugem glasovanju pa za Deschanela.

Španska.

Madrid, 15. januarja. Komite republikanske socijalistične unije razglašala silno kampanjo proti konservativcem.

Madrid, 15. januarja. Bivši trgovski minister Calbeton bo baje imenovan za poslanika pri Vatikanu.

Predsednik portugalske republike.

Lizbona, 15. januarja. Senat in zbornica sta izrekla, da demisijske predsednika portugalske republike ne vzameta na znanje.

Angleško vojno brodovje.

London, 15. januarja. Tu kroži vest, da angleški mornariški minister Churchill ne bo zahteval za tekoče leto 5, marveč 6 dreadnoughtov. Moštvo angleške vojne mornarice se pomnoži za 5000 mož.

MED VOJNO IN MIROM.

Situacija.

Berolin, 15. januarja. »Vossische Ztg.« izve od svojega londonskega poročevalca o situaciji sledeče: V soboto so se sestali predsedniki delegacij balkanskih držav ter je dr. Danev predlagal, da naj delegati Balkanske zveze turškim delegatom podajo še enkrat nekaj ultimatum, v katerem zahtevajo, da Turčija takoj preda Odrin, če bi pa tega ne storila, naj smatra mirovna pogajanja za prekinjena ter naj se turškim delegatom naznani, da se vojna nadaljuje. Srbski delegati so se temu upirali ter izjavili, da je treba počakati turškega odgovora na noto velesil, ker so takrat velesile grozile z demonstracijo svojega vojnega brodovja. Dr. Danev se je tej zahtevi vdal. V ponedeljek so izvedeli delegati balkanskih držav, da velesile ne mislijo na demonstracijo, izvedeli pa so obenem tudi za izjavo Rešidpaše, da misli v ponedeljek ali torek turška delegacija zapustiti London. Zato so se delegati Balkanske zveze sestali včeraj zjutraj in sprejeli prvotni Danevov predlog, izročiti turškim delegatom noto, o kateri je poročal Reuterjev biro. Pozneje so imeli delegati zopet konferenco, v kateri so sklenili podati noto turškim delegatom v Londonu šele, če bi se glasil odgovor turške vlade na noto velesil negativno.

London, 15. januarja. Angleška vlada do včeraj zvečer ni izvedela še ničesar oficijoznega o korakih diplomatov balkanskih držav. V angleških političnih krogih se zatrjuje, da bodo balkanski delegati čakali tako dolgo, da vidijo uspeh demarše velesil pri porti.

London, 15. januarja. Rešid paša je izjavil, da nadaljevanje vojne ni izključeno, Turčija Odrina ne bo predala, ker je Odrin svetišče države. Bolgari hočejo zavzeti Odrin, ker vedo, da je to prvi korak za osvojitve Carigrada samega. Na garancije velesil Turčija ne more več verjeti.

Carigrad, 15. januarja. V porti blizu stoječih krogov govore, da so velesile izročile svoje kolektivne note zopet odložile.

Dunaj, 15. januarja. Oficijozna poročila o situaciji pravijo, da ni nobene izpremembe. Kdaj podajo velesile Turčiji svojo noto ni mogoče odločiti, ker je odločitev prepuščena veleposlanikom v Carigradu. Vesti, da nameravajo velesile demonstracijo brodovja pred Carigradom, so neutemeljene. Mogoče je, da bodo prispele nekatere vojne ladje pred Carigrad, toda le če bi bilo ogroženo imetje ali življenje Evropejcev.

Tudi romunsko-bolgarski spor ni stopil v nov štadij.

Srbija in Črna gora ena država.

Belgrad, 15. januarja. V političnih krogih se širi ta-le vest: Med srbskimi in črnogorskimi delegati v Londonu se je razpravljalo razmerje, ki naj zavladava med Srbijo in Črno goro po sklenjenem miru. Vprašanje se je vsestransko razmotrivalo in razprave so imele končno ta-le uspeh:

Obe državi ste iste narodnosti, zato bi bilo potrebno, da bi imeli obe državi skupno zunanjo politiko in da bi se izvedlo narodno ujedinjenje, oziraje se pri tem seveda na okolnost, da ima vsaka teh držav svojo dinastijo. Treba bi torej bilo, da se med obema državama ustvari unija. V tem slučaju bi bili obema državama skupni posli zunanje politike, ki bi jo bilo voditi po istih principih, nadalje bi morali obe državi imeti skupno diplomatsko zastopstvo v inozemstvu. Razen tega bi naj imeli Srbija in Črna gora skupno vojsko, sploh vsa sredstva za državno obrambo. Tudi vsa gospodarska politika bi naj bila obema državama skupna, zato se sklene med obema državama carinska unija. Kontrola nad vsemi sklepnimi zadevami bi imel centralni parlament, ki bi imel vsako leto po enkrat zasedanje v enem izmed zgodovinskih srbskih mest. Unija med Črno goro in Srbijo bo proglašena takoj, čim bo sklenjen mir.

Romunsko - bolgarski spor.

London, 15. januarja. Romunski delegat Take Jonescu je poslal dr. Danevu pismo, v katerem mu sporoča, da bo zapustil London, ker je

prišel do prepričanja, da bi nadaljna pogajanja ne imela nobenega smisla. Na to pismo je dr. Danev odgovoril, naj še ostane nekaj dni v Londonu, ker pričakuje v najkrajšem času novih instrukcij iz Sofije.

London, 15. januarja. V diplomatskih krogih govore, da bo prišlo med Bolgarsko in Romunijo do popolnega sporazuma. Bolgarija odstopi Romunom 10 večjih krajev v Dobrudži, pridrži pa si Silistrijo, obljubi pa, da bo utrdbi okrog tega mesta podrla.

Vojna ali mir?

London, 15. januarja. Balkanski delegatje so izjavili, da so še vedno pripravljeni mir podpisati, ako Turčija sprejme vse njihove pogoje. Ako pa Turčija tega ne stori, se bo vojna nadaljevala in pri prihodnjih mirovnih pogajanjih bodo pogoji balkanske zveze veliko težji, kakor so bili sedaj.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand na potu v London.

Berolin, 15. januarja. Listi priobčujejo iz Curiha to-le, malo verjetno vest: Snoči je semkaj prispel avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in se takoj odpeljal z engadinskim brzovlakom naprej proti Londonu.

Vojaška vstaja v Skutariju.

Carigrad, 15. januarja. V Skutariju, onkraj Carigrada, so včeraj revoltirali tamkaj nastanjeni kurdijski polki. Sultan Mehmed je poslal v Skutari svoje posebne odposlance, da pomirijo remitentne vojake. Voditelje revolte so zaprli.

Konferenca veleposlanikov.

London, 15. januarja. Konferenca veleposlanikov se je danes na zunanjem uradu zopet sestala.

Turčija vedno prosi.

London, 15. januarja. Turški delegati so se zaupno obrnili na sira Edvarda Greyja s ponovno željo, da omogoči zopetno sklicanje mirovne konference kot častni predsednik. Turški delegati so pripravljali k novim pogajanjem, če se vrše na taki podlagi, ki bi bila sprejemljiva za obe strani.

General Paprikov o vojni.

London, 15. januarja. General Paprikov se je izrazil o situaciji sledeče: Mi smo pripravljeni za nadaljevanje vojne. V Traciji imamo s Srbi skupaj 280.000 mož. Od teh stoji 100.000 mož pred Odrinom, 125.000 mož stoji pred Cataldžo, kakih 60.000 mož stoji pod poveljstvom generala Kutinčeva na 15 km dolgi črti med Marmarskim in Egejskim morjem, da izolirajo Galipolis. Glavno taborišče oblegovalne balkanske armade — ker je treba postojanke pri Cataldži smatrati za oblegovalne — je v Lozengradu. Poleg tega imamo 70.000 mož izurjenih rezerv in 15.000 mož Makedonskih četašev. Vsa ta naša vojska je najmodernejša izurjena in ima najmodernejšo orožje, zato si lahko mislite, da se ne bojimo nadaljevanja vojne. Naša armada je mnogo boljše pripravljena za vojno sedaj kakor v začetku vojne. Kljub temu smo zelo miroljubni. Premirje nas je stalo 3 milijone frankov na dan in ne verjamem, da bomo taka bremenjena vzdržali dolgo. Če se premirje odpove, bo to naznanil general Savov turškemu vrhovnemu poveljstvu. Odpovedni rok traja od 7. zvečer na dan izročitve odgovoril skozi 4 dni. Turške čete pri Cataldži štejejo k večjemu prav malo več kakor 100.000 mož. Res je, da je izvrstno reorganizirana, toda o organizaciji naših čet niti nočem govoriti. Manj organizirane pa so turške čete na polotoku Galipolis.

London, 15. januarja. Turški delegati so izjavili, da se bodo najbrže danes ali jutri odpeljali iz Londona.

Položaj v Carigradu.

Carigrad, 15. januarja. Veliki vezir Kiamil paša se je izrazil v privatnem razgovoru, da Turčija pod nobenim pogojem ne more resignirati na Odrin. Če bi turška vlada sklenila kaj takega, bi se izpostavila naravnost revoluciji. Zato računa turška vlada z nadaljevanjem vojne. V Carigradu so Mladoturki in častniki razširili nebroj letakov, v katerih ostro napadajo vlado, češ, da hoče predati grobove kalifov v glavrske roke. Vlada je odkrila tajno častniško organizacijo, ki je zahtevala v posebnem memorandumu na sultana, obnove vojne. Vlada je dala včeraj zasesti vse ceste v Carigradu in porto z močnimi vojaškimi in policijskimi oddelki ter aretirala celo vrsto mladoturških voditeljev. Sklenila je izgnati vse nevarne mladoturške agitatorje in častnike.

Turška narodna skupščina.

London, 15. januarja. Iz Carigrada prihajajo nasprotujoča si poročila o turški narodni skupščini. Po enem poročilu se narodna skupščina še ni sestala, ker se turški ministrski svet ni upal skupščine sklicati. Turški ministrski svet s namreč boji, da bi skupščina sklenila, da

Turčija Odrina ne sme predati in da naj se nadaljuje vojna.

Po drugi verziji pa turška narodna skupščina zbora, vendar pa noče ničesar sklepati, dokler ji ni znana vsebina note velesil. Turški delegati v Londonu so pripravili vsak hip odpotovati ter pričakujejo le tozadnih instrukcij vlade.

Romunska in Bolgarska.

Berolin, 15. januarja. Londonski poročevalci »Vossische Ztg.« poročajo, da je romunski minister Jonescu izjavil, da so stopila romunska-bolgarska pogajanja v fazo medsebojne vpljudnosti in prijateljstva in da ne bo dolgo trajalo, da bo prišlo do principalnega sporazumljenja v vseh točkah glede romunskih zahtev.

Upor skaderske posadke. — Poulični boji.

Cetinje, 15. januarja. Predstraže pred Skadrom javljajo, da je prišlo včeraj do krvavih pouličnih bojev v Skadru. Del posadke se je uvrstil v zahteval, naj trdnjava kapitulira. Temu vojaštvu se je pridružil tudi civilno prebivalstvo. Poveljnik Riza bej se tej zahtevi ni vdal in je upornike ukrotil z oboroženo silo. Bolgarski listi proti Romunski in Avstriji.

Sofija, 15. januarja. »Večerna Pošta« priobčuje uvodnik, v katerem vehementno napada Romunsko, ki hoče težak položaj na Balkanu porabiti v to, da se okoristi in oropa Bolgarijo in Avstro-Ogrsko, ki očitno na brezvesten način hujša Romunijo proti Bolgarski. Članek se končuje z besedami: »Naši sosedi onkraj Donave naj vedo, da ima bolgarski narod vkljub ogromnim žrtvam osvobodilne vojne še vedno dovolj moči, da more z uspehom braniti svojo rodno zemljo.«

Nota velesil.

Carigrad, 15. januarja. Danes ali jutri izroče veleposlaniki porti noto, ki je zelo kratka, pa energična, ter se bavi brez fraz, samo z bistvenimi točkami. Nota priporoča, da naj preda Odrin, vprašanje Egejskih otokov pa prepusti odločitvi velesil. Drugih vprašanj se nota ne dotika.

Frankobrod o. M., 15. januarja. »Frankfurter Ztg.« pravi, da velesile v slučaju, da bi njih nota ne imela uspeha, ne bodo nastopile s silo.

Kriza v srbskemu ministertvu?

Belgrad, 15. januarja. V kabinetu Pasić je izbruhnil baje resen konflikt glede zunanje-političnih vprašanj ter bo nekaj ministrov najbrže demisioniralo. Uradno se razglašajo, da je konflikt nastal zaradi notranje-političnih vprašanj in da bo ta konflikt že v prihodnjih dneh poravnal.

Arnavti na delu.

Belgrad 15. januarja. V Djakovici je prišlo predvčerajšnjem do krvavih spopadov. Oboroženi Arnavti so vdrli v mesto. Razvil se je hud boj, v katerem je bil srbski okrajni predstojnik usmrčen. Srbsko vojaštvo je poglono Arnavte končno iz mesta v gore.

Turški delegati v Londonu.

London, 15. januarja. Turški mirovni delegati v Londonu niso sprejeli povabila k dinerju, ki se vrši v četrtak na avstro-ogrskem poslanstvu. Najbrže se že pri odpeljejo.

Pri Cataldži.

London, 15. januarja. Turško vojsko za črto pri Cataldži cenijo na najmanj 110.000 mož. Baje je njih oboroženje in njih preskrba z živili zelo dobra. Slabše stoji s turškimi četami na polotoku Galipoli, kjer Mahmud Šefket paša še ni končal svojega reorganizacijskega dela. Zavezniki ne bodo forsirali Cataldže.

London, 15. januarja. V tukajšnjih diplomatskih krogih so mnjenja, da Bolgari, odnosno balkanski zavezniki v slučaju zopetnega izbruhov vojne, ne bodo več forsirali Cataldže, marveč da se bodo z vso silo vrgli na Odrin.

Nemška vojna pripravljenost.

Berolin, 15. januarja. V včerajšnji seji proračunske komisije, ki je bila tajna, je odgovoril državni tajnik notranjih zadev na vprašanje, če je Nemčija za slučaj vojne preskrbljena finančno in v živili, da je prebivalstvo lahko za vsak slučaj pomirjeno, da pa je Nemčija za ohranitev miru.

Ustavljen tovarni promet.

Budimpešta, 15. januarja. Ogrske državne železnice razglašajo, da je tovarni promet loco in transit Zemun od 12. t. m. ustavljen ter motirajo to odredbo z velikim navalom. Ker pride za blagovni promet v Srbijo in Bolgarsko v poštev samo proga Terezin-Zemun, je promet v Srbijo in na Bolgarsko ustavljen.

Bolgarsko posojilo.

Petrograd, 15. januarja. Bolgarski finančni minister Theodorov se pogaja z neko veliko tukajšnjo banko zaradi večjega posojila, ki naj služi v prvi vrsti za pokritje nadaljnjih vojnih stroškov. Pogajanja se bodo baje v kratkem ugodno končala.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stajni trg št. 8.

3331 Krasne novosti zimskih oblek in površnikov

domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Stenografinja

in strojepiska

želi svoje mesto premeniti.

Cenjene ponudbe pod „Stenografinja“ na upravnitvo »Slov. Naroda«.

V hiši Janez Trdinova ulica št. 8
pritlično

se prodaja nekaj rabljene

pisarniške oprave.

Ravno tam se prodaja tudi

registrirna blagajna

s 4 predali. Vse navedene stvari so

še v zelo dobrem stanju.

Zaradi prevzetja večje trgovine

oddam mojo sedanjo

trgovino

ki se nahaja 10 minut od mesta ob državni cesti. Trgovina je zelo na prometnem kraju in dobro vpeljana. Kapitala za prevzeto zadostuje 1000 do 1500 kron. — Resna vprašanja pod št. 1000, 1500 upravnitvo »Slov. Naroda«.

Mladenich

star 24 let,

166

išče v kakem hotelu ali restavraciji službo kuharskega pomočnika.

Učil se je pol leta kuhati v večjem hotelu in bil pri vojaki kot častniški kuhar. — Želi se še boljše izobraziti v tej stroki. Naslov pove upravnitvo »Slov. Naroda«.

z gubljenja je

usnjena ročna torbica

z denarnico, robcem, zrcalom in ključem. Pošteni najditelj naj jo odda na magistratu. Ker je stvar za lastnika kot drag spomin važna, dobi najditelj lepo nagrado.

Tvorniško poslopje

v Kamniku na Gorenjskem (prej last kolarskega mojstra J. Stareta),

z moderno urejeno delavnico za kovaško, kolar. in sedlarsko obrt, v kateri so te obrti že dobro vpeljene, je pod ugodnimi pogoji na prodaj.

Odda se tudi v najem

dobro idoča

gostilna

na prometnem kraju na Gorenjskem s koncesijo za žganjetoč, trafiko in pripravnimi lokali za trgovino.

Naslov pove upravnitvo »Slov. Naroda«.

Poštena gospodična

se sprejme na stanovanje.

v Selenburgovi ul. 6. I. nad. levo.

196

V Ljubljani na zelo prometnem kraju se zaradi selitve v lastno hišo, takoj odda

lep lokal

Kje, pove upravnitvo »Slov. Naroda«.

Teodor Kunc
Ljubljana,
Prešernova
ulica št. 5
I. nadstr.

Blazki modni salon

Izdelovanje
najfinejših
angleških
kostumov,
paletotov,
franc. toalet itd.

Išče se vestna, event. vpokojena poštna upraviteljica

za manjši poštni urad takoj. Ponudbe z navedbo zahtevkov na upravnitvo »Slov. Naroda« pod šifro „Takej“.

175

Pozor trgovci! 190 Pozor trgovci!
Prodaja se v mestu dvonadstropna

HIŠA

s šestimi strankami, blizu 2 cerkva. V hiši se nahaja čez 50 let obstoječa trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom, jako dobro vpeljana; lokal je prostoren in zraven skladišče. Prodaja se radi družinskih razmer. Naslov pove upravnitvo »Slov. Naroda«.

Najboljša in najzdravejša

barva

za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potreščine itd.

Gospodična

večja papirne in galanterijske stroke, želi službo prodajalke ali blagajničarke

Cenjene ponudbe pod „Poštena“ na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

181

Ledenice

(hladilnike)

velike in male za točenje piva z ogljenčevno kislino ali samo s pipo

kupi iz druge roke zaloga piva na deželi.

Ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda«.

Sprejme se v predilnici Prebold
pošta št. Pavel, pri Preboldu, Staj.

ključavničar

oženjen, obeh deželnih jezikov zmožen, trezen in zanesljiv delavec, ki je izurjen vseh v to stroko spadajočih delih. Naj se javijo le delavci z dobrimi izpričevali.

Pletenje in šivanje

slamnikov.

Docela izurjena, strokovna moč, spretna v izdelovanju slamnikov, samostojna, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Ponudbe s prepisi izpričeval na galistično ligo za pospeševanje obrta (Liga Pomocy przemyslowej) Levov, Panska 11, Galicija.

C. in K. dvorni dobavitelj

CZUBA-COGNAC

Czuba Durozier & Cie
Distillerie française
Budafok

Ustanovljeno 1804. Dobi se povsod.

FERNET-BRANCA

Specialiteta tvrde Fratelli Branca, Milan je vsled svojih silno dietetskih in odlično želodčnih krepečih lastnosti

Najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

„Dvorni tokajec“

V c. in kr. dvorni kleti se prodajo nastopne vrste tokajskega vina v 1/2 litrskih steklenicah od 6 steklenic naprej in sicer od steklenic:

Vrste	1 tokajsko (Bratenwein)	2 samorodno	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	iztok	esenca	muškatelec	brandy
1	2-20	3-30	4-40	5-50	6-80	7-11	8	9	10	11	12	13-20	14-50	15-22	16-33	17-30

Naročila se izvršujejo samo potom pismenih prijav pri C. in K. dvorni kleti. Osební promet v cesarski dvorni kleti je izključen. Dopolnje spediter po povzetju vseh stroškov.

Velika zaloga najmodernejših slamnikov.

Klobuke

in čepice

v najnovejših fazonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ

Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Zajamčeno pristne

slivovke

tropinovec

hrušovec

brinjevec

vinsko žganje

se dobi v množinah od 25 l naprej pri

M. Rosner & Ko.

Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženiri

M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

PRVO KRAJSKO PODJETJE

za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina ročnih del

J. Repše & I. Jeršek

Ljubljana — Kongresni trg št. 5 — Ljubljana.

Zaradi velike zaloge se pričeta dela prodajajo po tvorniških cenah. Izvrševanje društvenih zastav in trakov ter vseh cerkvenih paramentov. Belo vezenje in predtiskarija. Občeznane nizke cene. Ugodni nakup božičnih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

C111

prizadevanj, najti najboljše in najizdatnejše sredstvo za izboljšanje kave

dosežejo vedno le one gospodinje,

ki kupujejo kavini pridatek v zabojčkih ali v zavitkih, označenih s „kavinim mlinčkom“.

One so izbrale najboljše, kajti pridatek za kavo s „kavinim mlinčkom“ je najjedrnatejši, najokusnejši in najizdatnejši izdelek te vrste, ker je

708-IV.

„pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

372

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi vsotami.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje: cigar pisarne so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!